

krou kujte

12

Michael Silni ☒ **Přek**
kandidát . 12 na zastupitele
St edo eského kraje

SPOLU

Jan Skopeček
kandidát na hejtmana
St edo eského kraje

Priority:

- **Odvedení dopravy z regionu
Dolní Berounky**
- **Zkvalitnění oprav krajských silnic**

MAGAZÍN NEJEN O POLITICE

„Ti, kdo vás přinutí věřit absurditě, vás donutí i páchat ohavnosti.“

François Voltaire

Každé volby jsou důležité a žádné nejsou předem ani vyhrané, ani prohrané. Fotografie umělce Jiřího Machta na titulní straně tohoto čísla ukazuje například současného prezidenta Petra Pavla, jak jede se svým psem na motorce. Jeho šance v prezidentských volbách se zpočátku zdály nulové, přesto nakonec bez problémů porazil všechny protikandidáty.

Totéž se před dvěma lety podařilo Petru Fialovi, na jehož vítězství by si před volbami vsadil jen málokdo.

Musím se přiznat, že jak prezident Petr Pavel, tak premiér Petr Fiala jsou pro mě skvělí politici a státníci. Věřím, že oběma doopravdy jde o to, aby naše země směřovala správným směrem.

Velmi si vážím také iniciativy, kterou oba tito naši politici vyvíjejí směrem k podpoře Ukrajiny. Člověk si přitom uvědomí, jakým darem je, že můžeme žít v míru.

Jak osvěžující je to změna oproti období vlády bývalého premiéra, jehož různé kauzy a podezření z daňových či dotačních podvodů se řeší již roky nejenom v České republice, ale i třeba ve Francii. O tom, jak neslavně skončil případ podivné reklamy na Čapím hnízdě, se můžete dočíst v článku na straně 6 až 8.

Život v naší zemi můžeme sledovat vcelku s optimismem. Před námi jsou krajské volby, v nichž o hejtmanské křeslo usilují kandidáti současné koalice, tedy ODS i STAN. Proti nim budou v souboji o vedení kraje stát i kandidáti ANO a dalších stran jako Přísaaha, SPD či Motoristé. Nebudou to jednoduché volby. Na nás je, abychom nepromarnili svůj hlas, šli k volbám a volili podle svého nejlepšího svědomí.

V tomto čísle se věnujeme také tématu plánovaného maďarského otevření hranic pro občany Ruska a Běloruska. Je v dnešní době velmi důležité, aby EU byla v postojích vůči Rusku jednotná a rozhodná. Počínání maďarského premiéra Viktora Orbána, který plánuje nekontrolovaně otevřít schengenský prostor Rusku či Bělorusku, je proto potřeba sledovat s velkými obavami.

O gastronomické zážitky se s Vámi podělíme v článku o úžasné restauraci El Camino. Vede ji můj kamarád David Böhm, se kterým jsem se seznámil kdysi v Mariánských Lázních. Když David mluví o jídle a víně a dá Vám ochutnat své umění, zapomenete na všechny strasti světa.

Poslední článek jsme, jak již bývá v tomto občasníku zvykem, věnovali architektuře, a to podceňované architektuře průmyslové.

Krásné čtení a šťastnou volbu přeje

Michael Pánek

Vydavatel časopisu Magazín ProRock

magazín ProRock

Středočeské silnice	4
PROBLÉM ODVEDENÍ AUTOMOBILOVÉ DOPRAVY Z REGIONU DOLNÍ BEROUNKY	
Investigativní žurnalistika	6
TEČKA ZA REKLAMOU NA ČAPÍM HNÍZDĚ	
Rozhovor	9
ROZHOVOR S UMĚLCEM JIŘÍM MACHTEM	
Analýza	10
CO NÁM VÝMĚNA VĚZŇŮ ŘEKLA O TOM, KDO JE PRO PUTINA VLASTENEC	
Názory	12
MAĎARSKO: VSTUPNÍ BRÁNA PRO KOHOKOLI?	
Komunismus je jen jeden	13
V SEVERNÍ KOREII ZASTŘELILI 30 STUDENTŮ ZA SLEDOVÁNÍ FILMŮ	
Komentář	14
NAŠE BEZPEČNOSTNÍ SITUACE SE MĚNÍ	
HUMOR?	16
Gastronomická inspirace	17
O ČLOVĚKU, JÍDLE A RADOSTI ZE ŽIVOTA	
CITÁTY A POEZIE	20
Architektura	21

PROBLÉM ODVEDENÍ AUTOMOBILOVÉ DOPRAVY Z REGIONU DOLNÍ BEROUNKA JE POTŘEBA ŘEŠIT

Region Dolní Berounka zahrnuje obce přibližně od Karlštejna po Černošice, kde nyní žije celkem téměř 25 000 obyvatel. Přestože se počet obyvatel za posledních 20 let téměř ztrojnásobil, dosud se nepodařilo prosadit žádné moderní řešení, jak z tohoto regionu odvést automobilovou dopravu.

NÁHLED DO HISTORIE

To, že dopravní situaci v regionu Dolní Berounka je potřeba řešit, si politici uvědomovali již před 25 lety. Tehdy bylo navrženo poměrně zajímavé řešení, jak odvést auta co nejkratší cestou na Strakonickou silnici. Toto řešení spočívalo ve vybudování rozsáhlého mostu mezi Dobřichovicemi a Černošicemi s tím, že přes Všenory by vedla silnice II. třídy podél železniční tratě, která by Berounku překonala dalším mostem hned vedle stávajícího železničního mostu. V Mokropsech by pak silnice uhnula přes chatovou oblast znovu k Berounce a pomocí dalšího mostu by se dostala zpět přes řeku již bez problémů ke Strakonické. Toto řešení dnes již nepřichází v úvahu, protože řada pozemků, které byly k této stavbě zapotřebí, je již nevratně zastavěna.

AKTUÁLNÍ ŘEŠENÍ

Existuje asi více možností, jak tuto problematiku řešit. Nicméně zatím jediným řešením, na kterém se začalo aspoň nějak pracovat, je vytvoření tzv. pavouka dopravních cest, který bude odvádět dopravu z regionu Dolní Berounka na Prahu různými směry. Počítá se jednak se zkapacitněním a opravou stávajících tahů a dále s vytvořením nové komunikace, která tento region napojí na Pražský okruh.

ZKAPACITNĚNÍ A OPRAVY STÁVAJÍCÍCH SILNIC A NOVÁ PROPOJKA S PRAŽSKÝM OKRUHEM

Zkapacitnění a opravy se týkají zejména silnice II/115 přes Černošice, silnice II/116 z Řevnic na Mníšek a silnice III/116 z Dobřichovic na Všenory. Nově se začíná jednat o novém, asi 15 km dlouhém úseku silnice II. třídy z křižovatky mezi Lety a Zadní Třebání směrem k Jinočánům a jeho napojení na Pražský okruh mimoúrovňovou křižovatkou. Realnost vybudování tohoto nového úseku se zvyšuje i díky posunu v plánování VRT (vysokorychlostní trať Praha–Beroun). Ta by podle posledních informací měla vést tunelem dlouhým 24,7 km ze Smíchova až do Berouna a dále pokračovat již po povrchu směrem na Mnichov. Výstavba se plánuje v letech 2028–2035.

A právě část nově plánované silnice II. třídy propojující region Dolní Berounka s Pražským okruhem má sloužit jako obslužná komunikace pro stavbu VRT. Vzhledem k tomu, že novostavba trati Praha–Smíchov – Beroun je hlavní prioritní dopravní stavbou Správy železnic a jedním z nejosáhlejších připravovaných dopravních projektů v ČR, máme naději, že se nové propojky brzy dočkáme.

ČASOVÝ PRŮBĚH

S optimistickým pohledem lze předpokládat, že k realizaci dojde okolo roku 2030. Již nyní je ale potřeba usilovně pracovat na projednávání posudku EIA, přípravě dokumentace a výkupu pozemků.

Nyní se věnujeme opravám a případnému zkapacitnění stávajících úseků. Na opravě silnice II/115 se již začalo pracovat. Dokončena je první etapa v Černošicích, která proběhla letos v srpnu. Nyní se pracuje na druhé etapě úseku mezi Černošicemi a Radotínem. Poslední etapa tohoto úseku se by měla uzavřít do konce roku 2024.

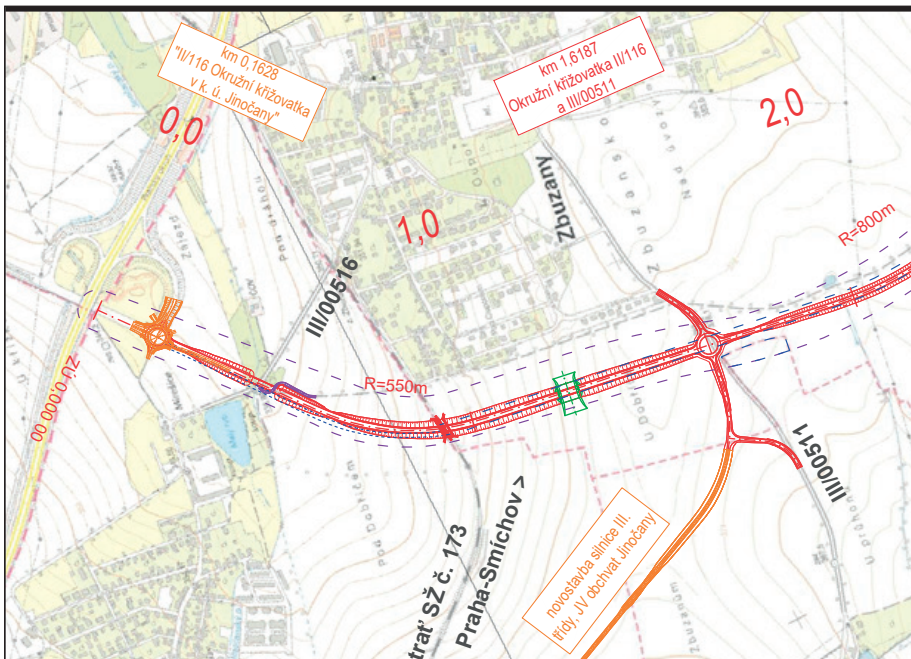
V roce 2025 nás pak čeká velmi obtížná rekonstrukce průtahu přes Dobřichovice až ke kruhové křižovatce v Letech. Tato rekonstrukce bude náročná zejména proto, že se bude jednat o celkovou výměnu podloží a vybudování zcela nové komunikace ve stávající trase.

O této opravě se diskutuje již roky, až nyní ale se podařilo prosadit ji v seznamu tzv. prioritizace staveb KSÚS na přední místo, tedy mezi stavby určené k brzké realizaci. Trvat by tato stavba měla 1,5 roku a náročná bude i díky nutnosti zachovat možnost průjezdu směrem na Černošice.

V jejím rámci vznikne i nová okružní křižovatka v Dobřichovicích v křížení ulic Vítova, Karlická a Pražská.

DALŠÍ OPRAVY V NAŠEM REGIONU

Do plánu oprav v našem regionu se podařilo zařadit i další komunikace, které jsou v nevyhovujícím stavu. Připravuje se zejména nahrazení mostu vedoucího přes silnici D4 na Jílovišti mostem novým a rovněž celoplošná oprava průjezdu skrz Všenory. Průjezd přes Všenory zůstane ale vždy problematický díky stávající zástavbě, která neumožňuje vybudovat komunikaci v dostatečné šířce. Obě tyto akce bude nutno

Detail napojení nové propojky na Pražský okruh

zkoordinovat s opravou průtahu přes Dobřichovice.

A aby toho nebylo málo, zahájí město Dobřichovice v září 2024 ještě celoplošnou opravu ulice Palackého v úseku mezi okružní křižovatkou u sokolovny a mostem přes Berounku.

Čekají nás tedy krušné dopravní chvíle. Jejich výsledkem by ale mělo být celkové zlepšení dopravy a stavu silnic v našem okolí.

Na závěr je potřeba vysvětlit, proč se všechny tyto změny provádějí naráz a proč je stav krajských silnic tak špatný. Donedávna byla péče KSÚS o silnice, zejména v našem regionu, úplně tragická. Neprobíhaly pravidelné opravy, neprobíhaly výměny obrusných vrstev a vše se jen flikovalo. Silnice se v podstatě jen užívaly, neprováděla se běžná údržba a s generální opravou se čekalo až na moment, kdy budou úplně nepoužitelné. Totéž se dělo i u mostů. Výsledkem je pak stav silnic, po kterých jezdíme. Tento způsob péče o komunikace je jednak obecně špatný a jednak daleko dražší než kvalitně prováděná běžná údržba. Stále máme v tomto směru co dohánět, situace ale se pomalu zlepšuje.

Za lepší stav krajských silnic se jako člen krajského zastupitelstva snažím bojovat již 8 let. Na základě kroků, které jsem v rámci tohoto boje učinil, na stře-dočeské Krajské správě a údržbě silnic již dvakrát zasahovala Národní centrála proti organizovanému zločinu a dva její ředitelé byli odvoláni kvůli machinacím s veřejnými zakázkami. Doufejme, že se situaci podařilo již napravit. Pokud mi dáte svůj hlas – kroužkujte č. 12 na kandidátce SPOLU – udělám vše pro to, aby krajské silnice byly do budoucna opravdu lepší.

Ing. Michael Pánek

kandidát č. 12 do Zastupitelstva Stře-dočeského kraje na kandidátce Spolu; předseda Finančního výboru ZSK a člen Dozorčí rady KSÚS

TEČKA ZA REKLAMOU NA ČAPÍM HNÍZDĚ. POLICISTA NEUVĚŘIL ANI ZNALCI ČI EXŘEDITELI

Seznam Zprávy získaly usnesení o odložení kauzy reklamy na Čapím hnízdě, které má 188 stran. Policista Pavel Mikšovský do něj sepsal, proč podle něho – i přes všechna podezření – nebyl v této věci spáchán trestný čin.

Po sedmi letech udělali policisté a žalobci definitivní tečku za prověřováním případu reklamy na Čapím hnízdě.

Seznam Zprávy získaly dokument, v němž pražský policista Pavel Mikšovský na 188 stranách popsal, proč podle něho nebyl spáchán trestný čin, a proč tedy případ odložil.

Jak známo, zabýval se podezřením, že společnosti spadající pod Agrofert bývalého premiéra a poslance ANO Andreje Babiše platily účelově Farmě Čapí hnízdo nadhodnocené částky za reklamu, a tím si záměrně snižovaly daňový základ – takže se dopustily daňových úniků.

Z usnesení o odložení případu, které Mikšovský vypracoval, mimo jiné plyne, že policisté vyslechli okolo stovky svědků, prostudovali přes osm tisíc faktur nebo si nechali vypracovat pět znaleckých posudků.

A dospěli k tomu, že reklama, kterou si firmy z holdingu Agrofert za 272 milionů na Čapím hnízdě objednaly, nebyla fiktivní. „Policejní orgán dospěl k závěru, že vzhledem ke složení faktur přijatých ve zkoumaném období lze dovodit, že areál Farma Čapí hnízdo byl již v době od svého otevření přístupný veřejnosti, ze strany tohoto subjektu byla vedena vlastní

Andrej Babiš

Foto: Michal Turek, Seznam Zprávy

propagace v rámci mediálního prostředí České republiky,” uvedl policista Mikšovský jeden ze svých závěrů.

V policejním spise je přitom celkem 8383 faktur, které byly vystaveny mezi roky 2009 až 2013. U 154 z nich nebylo podle vyšetřovatelů jasné, za co vlastně firmy z holdingu Agrofert platily.

Například podle faktury číslo 109072 se však nakoupilo 10 tisíc reklamních letáků

nebo 800 kusů firemních katalogů s logy partnerů a stálo to přes 1,05 milionu korun. Podle dalších faktur se platilo za zhotovení a montáž reklamních ploch, potisk reklamních plachet, brožur, plakátů, vizitek, výrobu filmu o farmě Čapí hnízdo, leteckých fotografií nebo webovou prezentaci.

To, že skutečně reklama nebyla fiktivní, dokládá policie také na základě výslechů. Vyslechla řadu zaměstnanců Agrofertu

Čapí hnízdo

Foto: Jan Mihaliček, Seznam Zprávy

a také sedmačtyřicet lidí, co přímo na farmě pracovali. Vyšetřovatelům potvrdili, že reklamu na Čapím hnízdě skutečně viděli. Třeba finanční ředitelka Agrofertu Petra Procházková uvedla, že mezi roky 2010 až 2013 jezdila na tuto farmu třikrát až čtyřikrát ročně. „Propagační prostředky byly v celém areálu,“ řekla policistům Procházková.

Jedním z těch, kdo na policii vypovídali, byl také bývalý šéf Čapího hnízda Tomáš Rak. Ten však policistům řekl, že reklamu si firmy z Babišova holdingu platily účelově.

„Provádění reklamy ze strany Farma Čapí hnízdo bylo čistě účelové, a to s jasným cílem dofinancovat potřebné finanční krytí pro dokončení výstavby, vybavení před samotným provozem a spuštění provozu, a to včetně provozních nákladů,“ uvedl Rak v červenci 2021 při výslechu na policii.

Jenže policista jeho slovům neuvěřil. „Úvahy o způsobu financování Farmy Čapí hnízdo nebyly z jeho strany ničím podloženy,“ uvedl vyšetřovatel Mikšovský a zároveň v usnesení připomněl, že Rak řešil v minulosti s Agrofertem spor kvůli údajnému nedoplatení části svého platu.

Farma Čapí hnízdo získala od firem z Agrofertu v letech 2010 až 2013 příjmy za reklamu ve výši celkem 272 milionů korun. V té době to tvořilo 70 až 90 procent celkových tržeb ztrátového kongresového centra nedaleko středočeských Olbramovic.

Hned v prvním roce fungování, tedy v roce 2010, byly příjmy – tehdy ještě ne zcela dokončeného – Čapího hnízda z reklamy 65 milionů korun. A jak v počátcích prověřování propočítal časopis Reportér, stačilo by to třeba na pronájem 1100 billboardů na celý rok nebo uhrazení dvou tisíc reklamních spotů,

které by v souhrnu vidělo 685 milionů diváků.

Několik společností z Agrofertu poslalo peníze za reklamu Čapímu hnízdu ještě předtím, než se rekreační areál oficiálně otevřel. Některé firmy, jež za reklamu na Čapím hnízdě zaplatily, také krátce nato zanikly.

Reklama ve venkovském rekreačním areálu do značné míry postrádala logické opodstatnění. V prvních letech fungování, z nichž pocházejí prověřované reklamní smlouvy, farma sloužila hlavně jako středisko pro podnikové akce Agrofertu.

Policista Pavel Mikšovský se v tomto dokumentu opřel rovněž do znalce Vítězslava Hálek. Ve svém znaleckém posudku například Hálek popsal, že část reklamy na Čapím hnízdě byla nadhodnocena. Dospěl také k závěru, že ani nebyla pro firmy z holdingu z efektivní.

Mezi roky 2010 až 2013 zaplatily za oslovení jednoho návštěvníka Farmy Čapí hnízdo v průměru 2832 korun. Hálek vypočítal, že by firmy spadající pod Agrofert stejná reklama stála v televizi šestkrát méně, v novinách desetkrát, a v rádiu dokonce čtyřicetkrát. „Reálný přínos je

sporný,“ konstatoval Hálek v jednom ze svých posudků.

Policista Mikšovský ale uvedl, že Hálek vytváří účelové konstrukce. „Závěry znalce v posudku uvedené mají značné rozpory, které nebyly ani po provedení výslechu ani po vyhodnocení znalcem vyhotovovaného dodatku zcela odstraněny,“ doplnil Mikšovský.

Hálek byl jako znalec také v pozici svědka u pražského městského soudu, který se zabýval tím, zda Andrej Babiš v souvislosti s kauzou Čapí hnízdo nepomáhal k dotačnímu podvodu. Přímo Babiše pak Hálek svými závěry, když mluvil o reklamě na farmě, rozčlil. Po konci jednání Babiš označil Hála za podvodníka. Na což poté Hálek reagoval slovy, že bývalý premiér je obžalován, a tak si může tvrdit, co chce.

Kvůli zadání reklamy na Čapím hnízdě však Odvolací finanční ředitelství loni čtyřem firmám z holdingu – Preol, Precheza a Primagra a také samotný Agrofert – doměřilo daň ve výši 1,2 milionu. Důvodem bylo to, že se jim nepodařilo jednoznačně prokázat, že by se objednaná reklama skutečně na farmě objevila. Všechny firmy se obrátily se žalobou na soud. Dvě z nich – Agrofert a Preol – ale neuspěly.

Podle policisty Mikšovského však to, že jim byla doměřena daň, nemělo na trestní řízení žádný vliv. „Jestliže tedy správce daně neuznal daňovému subjektu předložené důkazní prostředky a doměřil mu daň, není tento závěr pro orgány činné v trestním řízení závazný a nelze z něho bez dalšího dovozovat, že došlo ke spáchání trestného činu zkrácení daně,“ uvedl policista Mikšovský.

Zmíněné usnesení také dokládá, že na policii vypovídali zástupci jednotlivých firem z holdingu Agrofert, kteří vypracovali nebo odevzdali jednotlivá daňová přiznání. Policista uvedl, že jim ale nelze prokázat úmyslné zavinění.

„Jednali v souladu s tehdy dostupnými informacemi a současně, že sjednané a fakturované plnění proběhlo, kdy nelze prokázat opak, přičemž jeho hodnotu nelze stanovit, a vyčíslit tak možné zkrácení daně, je nutné konstatovat, že nebyla naplněna subjektivní ani objektivní stránka skutkové podstaty trestného činu,“ doplnil Mikšovský.

Jeho usnesení nakonec přezkoumali i žalobci z Nejvyššího státního zastupitelství. Ti rozhodli, že nezahájí kontrolu, která by mohla vést k dalšímu prověřování této kauzy.

Andrej Babiš je však v souvislosti s Farmou Čapí hnízdo stále obžalován z napomáhání k dotačnímu podvodu. Byl sice dvakrát nepravomocně osvobozen, ale čeká se na verdikt odvolacího soudu, k němuž podal státní zástupce odvolání.

Foto: Samphotostock

Radek Nohl

reportér

Převzato ze Seznam Zprávy

ROZHOVOR S UMĚLCEM JIŘÍM MACHTEM

Fotograf a všestranný umělec Jiří Machť je autorem snímku Petra Pavla na titulní straně. O svém vztahu k nynějšímu prezidentovi mi vyprávěl v uvolněném rozhovoru.

Jiří, kdy jste poprvé zaregistroval osobu Petra Pavla?

Generál Petr Pavel mě začal velice zajímat v časech, kdy předsedal NATO. Byla to na naší politické scéně divná doba, neboť prezident Miloš Zeman připomínal spíše agenta KGB než hlavu státu a Andrej Babiš, který začal vystrkovat rohy, se dokonce stal v roce 2018 premiérem. Sledovat Petra Pavla mi za těch okolností připadalo jako něco opravdu úžasného, po dlouhé době – možná vůbec poprvé od dob Václava Havla – jsem cítil hrdost na nějakého Čecha na tak vysokém postu.

Vy se poměrně často angažujete jako umělec a prostřednictvím umění komentujete politické dění. Na kterou akci vzpomínáte nejvíce?

Jedna z největších akcí s politickým podtextem, kterou jsem organizoval jako kurátor a jeden z autorů a na kterou rád vzpomínám, byla výstava Už je nejhůř, která jasně poukazovala na tragické vedení naší země. Odehrávala se v době, kdy prezidentem byl Miloš Zeman a premiérem Andrej Babiš. Celkem 17 významných umělců se stejným názorem, jako jsem měl já, reagovalo na tehdejší politickou situaci svou tvorbou v té nejlepší umělecké podobě. A já bych Vám, Michaeli, i touto cestou rád poděkoval, že jste tomu projektu dal k dispozici úžasnou Galerii 90°, kde výstava úspěšně proběhla a potom prostory v Rock Café na Národní třídě v Praze.

Pak přišly prezidentské volby. Najednou se začali objevovat kandidáti na prezidenta a mezi nimi jak generál Petr Pavel, tak tehdy favorizovaný Andrej Babiš. Jaký jste z toho měl pocit?

Foto: ČTK, Kateřina Šulová

No, jednak bylo všem dopředu jasné, že Babiš do volební kampaně nasadí všechny prostředky. Oproti tomu generál Pavel šel do volebního klání s upřímností a pokorou, což byla jeho nejsilnější zbraň. Jeho absolutně přiznaná předrevoluční minulost mi paradoxně začala připadat jako obrovská výhoda v době, kdy jsme byli řízeni odchovanci Prognostického ústavu založeného operací KGB, odkud tak silně pramenila vazba na Moskvu. Výhodu vidím i v tom, že Petr Pavel velice dobře ví, jak tihle lidé pracují, jak funguje Kreml, a hlavně jak nás před tímto nebetyčným zlem nejlépe ochrání. V dnešní době, kdy se za humny odehrává válka a sousední Slovensko si podřezává vlastní demokracii, je vážně skvělé mít spolehlivého pana prezidenta.

Kdy jste začal věřit, že Petr Pavel v prezidentských volbách zvítězí nad favorizovaným Andrejem Babišem?

Já osobně jsem volbu prezidenta velice silně prožíval a tomu, že Pavel zvítězí, jsem začal věřit v momentě, kdy do

druhé kola postoupili dva jmenovaní finalisté. Každý den jsem ze svých fotografií zhotovil jednu koláž na podporu generála Petra Pavla. Portréty ke koláži jsem pořídil v Rock Café na setkání příznivců pana generála. Tam jsem se svým prezidentským kandidátem poprvé mluvil – a byl přesně tak skvělý, jak jsem si představoval, vlastně ještě lepší.

Asi největší úspěch vzbudil tehdy snímek, jak pan prezident veze na motorce psa. Tento obraz jsem mu nedávno mohl dokonce osobně věnovat, když navštívil stánek Akce Cihla v ulici Na Příkopě. Tam jsem zrovna dodělával další obraz, do něhož jsem zakomponoval jak prezidenta Václava Havla, tak prezidenta Petra Pavla. Celý obraz je absolutně apolitický a jmenuje se Cesta za pohodu, k vidění bude například na výstavě From city to nature, která potrvá ve Vodárenské věži na Letné do 6. října.

Jak to předání proběhlo?

Bylo 33 °C a pan prezident přišel pěšky od Můstku. Už jen vidět, jak ho kolem-

ANALÝZA

jdoucí milují a chtějí s ním získat fotky, na mě zapůsobilo. Jako kdyby přišla světová hvězda z Hollywoodu.

Na přivítanou mu zahrála skutečná starší naše hudby, houslový virtuos Jaroslav Svěčený, jenž je dlouhá léta patronem neziskové organizace Portus, která Akci Cihla pořádá. Pak se pan prezident se všemi srdečně přivítal, převzal ode mne obraz a za Portus od Richarda Němce dárky vyrobené klienty. Doslova dojemné bylo, že opravdu dlouhou chvíli věnoval klientům nadace, kterým řekl: „*Míra civilizovanosti společnosti se pozná podle toho, jak dobře se dokáže postarat o své slabší. Rád jsem se proto setkal s klienty, kterým dobročinná akce každoročně pomáhá a přidal svou cihlu do pomyslné zdi na podporu lidí s mentálním a zdravotním znevýhodněním.*“

Na čem teď aktuálně pracujete? Připravujete opět nějakou větší výstavu?

Dne 17. listopadu uplyne 35 let od sametové revoluce a já budu mít tu čest vystavovat v nejstarším rockovém klubu v Čechách, v pražském Rock Café. Výstava se bude jmenovat 35 let svobody a v tvorbě budu střídát štěstí s neštěstím kolem nás, protože se nechci tvářit, že všechno je růžové. Jednu koláž chci věnovat ruské baletce Xeniji Karelínové, která dlouhodobě žije v Los Angeles, ale momentálně je vězněna v Rusku, kde jí prokuratura navrhla patnáctiletý trest a soud ji odsoudil ke dvanácti letům kriminálu za to, že padesátí dolary podpořila Ukrajinu. Výstava jako celek ale samozřejmě bude oslavou svobody a vystavím také veselá díla, některá i lehce kontroverzní.

Chtěl byste něco dodat na závěr?

Dnešní doba je krásná. Jedna věc mi na ní ale připadá strašně smutná, a to jak se vrací ke slovu kategorie Čechů, kteří si myslí, že všemu rozumějí. Přitom pouze papouškují ruskou propagandu, která jim je podsouvána, aniž by oni o tom věděli. Propagandistická válka je největší zlo, které nás jako národ mohlo potkat. Těžko se těmto lidem cokoliv vyvrací.

TXT rozmlouval Michael Pánek
s Jiřím Machtem, fotografem
a příležitostným spisovatelem

CO NÁM VÝMĚNA VĚZŇŮ ŘEKLA O TOM, KDO JE PRO PUTINA VLASTENEC

Glosa Jacquese Rupnika: Kdysi Moskva měnila špiona za špiona, disidenta za komunistického předáka. Dnes špiony a vraha za novináře a disidenty.

Nejdříve přišla úleva, radost z toho, že je dvanáct ruských disidentů na svobodě – včetně Kara-Murzy, Ilji Jašina a Olega Orlova, předsedy spolku Memorial. V Rusku Vladimira Putina by je totiž nejspíš čekal podobný osud jako Navalného. Prvního srpna byli vyhoštěni jako součást největší výměny vězňů od konce studené války.

Prezident Biden spolu s viceprezidentkou Harris vítali novináře Evana Gershkoviche, Putin s pugetem vítal špiony a jako prvního objal vraha Vadima Krasikova, ruského agenta, odsouzeného v Berlíně k doživotí za likvidaci čečenského separatisty.

Mnoho bylo a bude napsáno o úspěšném diplomatickém jednání na nejvyšší úrovni nebo kriticky o právním a morálním selhání, které dává možnost diktátorským režimům používat rukojmí k vydírání a uskutečnění dalších podobných výměn. Slovy předsedy zahraničního výboru Bundestagu Michaela Rotha: „Někdy je třeba udělat pakt s ďáblem.“ Doba zahraniční politiky spjaté s rokem 1989 a důrazem na právo a hodnoty se zdá dávno pryč.

Některým se možná vybaví období studené války, kdy jako v románu Johna Le Carrého docházelo za sychravého zimního rána v Berlíně k výměnám na mostu špiónů.

NOVÍ PATRIOTI

Zajímavější než špiony jsou a byli disidenti a exulanti. „Už nejsme opozice, stali jsme se disidenty,“ řekl Boris Němcov, který před deseti lety odsoudil anexi Krymu, a poté byl pár set metrů od Kremle za vražděn.

Vyhnání do exilu se znovu stalo alternativou pro domácí represí. Putin se zřejmě domnívá, že exil opět znamená ztrátu vlivu doma („opustíš-li mě, zahyneš“). V Londýně to už před sto padesáti lety zjistili ruští opozičníci Herzen a Bakunin. Stejně zkušenosti se dostalo i disidentům vyhoštěným ze Sovětského svazu v sedmdesátých letech – tehdejší gesto Kremle vůči Západu v období Helsinské dohody a takzvaného uvolňování. Rovněž Solženicyn po svém vyhoštění v roce 1974 oslovoval spíše západní než ruskou veřejnost a moudře se pak ve Vermontu věnoval svému monumentálnímu literárnímu dílu o ruské revoluci (Krasnoe kolesso, Rudé kolo).

Mně ale výměna novináře a disidentů za špiony a vraha vnucuje jiné srovnání. Koncem roku 1976 byl ze SSSR vyhoštěn Vladimír Bukovský, který si odseděl dvanáct let v gulagu a psychiatrických ústavech, kde tehdejší režim „lčil“ disidenty.

Napsal o své zkušenosti knihu *To Build a Castle*. Krátce po příjezdu navštívil v Londýně budovu BBC World Service, kde se chtěl seznámit s Janisem Sapietsem, odborníkem na ruský disent a ve volném

Putin označil svoje vyměněné za „patrioty“, které hodlá vyznamenat. Foto: Profimedia

čase lotyšským luteránským knězem. V Londýně ho nikdo neznal, ale v Rusku měl velké jméno, jelikož vysílání BBC tehdy (opět díky helsinskému tání) nebylo rušeno, na rozdíl od Svobodné Evropy.

Do BBC jsem akorát nastoupil jako Sapietsův kolega, a byl jsem tudíž u setkání vyhoštěného disidenta a exulanta, který se stal zprostředkovatelem Bukovského vzkazu aspoň pro část ruské veřejnosti – pro „jinak myslící“, jak se jim tehdy říkalo.

Zeptal jsem se Bukovského na jeho výměnu za chilského komunistického lídra Corvalána uvězněného po vojenském převratu generála Pinocheta. Odpověděl pro něj příznačně vtipně: „Obmenili chuligana na Luisa Corvalána. Gde nam vziat takuju blyat ctoby za Lionku obmenat.“ Tedy: Vyměnili chuligána za Luise Corvalána. Kde najdeme takovou potvoru (existuje přesnější a sprostější překlad),

abychom ji vyměnili za Lionku (za Leonida Brežněva).

Kdysi Moskva měnila špiona za špiona, disidenta za komunistického předáka. Dnes špiony a vraha za novináře a disidenty.

Putin označil svoje vyměněné za „patrioty“, které hodlá vyznamenat. A pro Putina se dnes vlastenectví – snad ještě více než věrnost straně a její ideologii za starých časů – ztotožňuje s lojalitou vůči FSB a bezpečnostním složkám, které hrají klíčovou roli pro jeho režim i válku, již rozpoutal.

Kdysi Moskva měnila špiona za špiona, disidenta za komunistického předáka. Dnes špiony a vraha za novináře a disidenty.

Jacques Rupnik

francouzský politolog a historik
Převzato z Deníku N

MAĎARSKO: VSTUPNÍ BRÁNA PRO KOHOKOLI?

Maďarská vláda zradila Evropu, když výrazně zmírnila podmínky umožňující vstupy občanů Ruska a Běloruska na své území. Je to jeden z důsledků cesty maďarského premiéra Viktora Orbána do Moskvy, kde jednal s ruským diktátorem Putinem. Občané zmíněných zemí byli zařazeni do nového programu tzv. národních karet. Ty jim umožňují de facto bezproblémový příjezd do země bez jakýchkoliv bezpečnostních kontrol a mají platit dva roky s možností prodloužení pro ty, kteří si v Maďarsku najdou práci.

Budapešť tak de facto podpořila nelegální migraci. Maďarsko je totiž součástí Schengenu, který umožňuje členským zemím volný pohyb osob bez hraničních kontrol. To ovšem znamená, že vinou Orbánovy vlády Rusové a Bělorusové mohou cestovat do dalších zemí EU

Maďarsko jde na ruku nepřátelům svých spojenců v Severoatlantické alianci a Evropské unii. Takové podle chování nemůžeme premiéru Orbánovi a spol., tolerovat.

bez překážek, což představuje značné bezpečnostní riziko pro Evropu. Do ní se z těchto problematických zemí mohou dostat špióni, zločinci a teroristé. Podezření, že Rusko podněcuje v Evropě žhářské a teroristické útoky, je důvodné a oprávněné. Polská policie nedávno

zatkla 12 lidí napojených na Rusko, kteří měli úmyslně základ rozsáhlé požáry v Polsku, Litvě, Lotyšsku a Estonsku. Mezi ně patří i zapálení nákupních center ve Varšavě a v litevském hlavním městě Vilniusu. Bělorusko také záměrně vysílá nelegální migranty především z Afriky k polským hranicím. Při jednom střetu s nimi zemřel po bodnutí nožem polský pohraničník. Rovněž české tajné služby upozorňují na nebezpečí masivních ruských teroristických a kybernetických útoků v České republice.

To všechno dokazuje, že Rusko a Bělorusko se chovají agresivně k evropským zemím a snaží se je destabilizovat. Je proto s podivem, že Maďarsko jde na ruku nepřátelům svých spojenců v Severoatlantické alianci a Evropské unii. Takové podle chování nemůžeme premiéru Orbánovi a spol., tolerovat. Unijní země by měly okamžitě pozastavit členství Maďarska v Schengenu, přestat uznávat maďarská schengenská víza a zavést na maďarských hranicích pohraniční kontroly. Do doby, než Budapešť zruší svoji nebezpečnou vstřícnost vůči Moskvě a Minsku. Asi poslední možností, kterou si určitě nikdo nepřeje, by muselo být pak vyloučení Maďarska ze Schengenu.

Michael Pánek

Zastupitel Středočeského kraje

V SEVERNÍ KOREJI ZASTŘELILI 30 STUDENTŮ ZA SLEDOVÁNÍ FILMŮ

V KLDK je jakákoliv jihokorejská kultura přísně zakázaná a trestaná smrtí či nucenými pracemi. Poprava zastřelením před mnoha diváky. Přesně takový osud potkal 30 studentů, kteří byli obviněni z toho, že si za pomoci balonků se svými bývalými krajany, kterým se povedlo utéct, posílali zakázané filmy. To je v zemi bráno jako protistátní skutek. Mnohým ze studentů bylo v době poprav teprve 17 let. Distribuce měla probíhat pomocí USB disků přivázaných na baloncích, které uprchlí Severokorejci odesílali ze Soulu.

ZAHRAŇIČNÍ FILMY JSOU TABU

„Je známo, že severokorejské úřady přísně kontrolují a tvrdě trestají obyvatele na základě tří takzvaných ‚zlých‘ zákonů, včetně zákona o odmítnutí reakční ideologie a kultury,“ řekl ve čtvrtek novinářům úředník ministerstva pod podmínkou anonymity. K popravě mělo dojít už 10. června, informace se však ze země dostaly až teď. Už minulý měsíc měl režim podle stejného zdroje odsoudit „provinilé“ k doživotnímu vězení a smrti.

12 LET V LÁGRU ZA SERIÁL

Začátkem roku se také ve světových médiích objevilo video, kde jsou dva šestnáctiletí chlapci veřejně souzeni za sledování K-dramatu, oblíbeného seriálového žánru jižních sousedů. Veřejnému soudu podle videa přihlížely stovky studentů a také uniformovaní důstojníci, kteří podle BBC „kárali chlapce za to, že nereflaktovali chyby, které udělali“. Ani hrozba takových

Foto: Profimedia.cz

trestů však Severokorejce od sledování zakázaných médií neodradí. Chlapci dostali 12 let v pracovních táborech. Výše zmíněný zákon „o odmítnutí reakční ideologie a kultury“ vznikl v roce 2020 a je zaměřen právě na distribuci jakýchkoliv jihokorejských materiálů – filmů, videí, písní i knih nebo kreseb. S moderními technologiemi je ale propašovat cokoli do země podstatně jednodušší než dříve. Režim má sice také lepší technologie, ale díky mezinárodní izolaci je pro něj paradoxně těžší si je obstarat.

REVOLUČNÍ GENERACE JANGMADANG

S novými technologiemi se v KLDK začala formovat nová skupina mladých lidí, kteří právě díky ilegálnímu trhu mají přístup k jinak zapovězeným věcem. Dle dokumentu z roku 2017, který jejich existenci odhalil, se jim říká generace jangmadang – podle slova, které označuje ilegální trh, kde Severokorejci provozují svou verzi kapita-

lismu – a to včetně prodeje zakázaného zboží. Režim s tím nemůže podle jejich vyjádření nic moc dělat. „V socialismu prostě nemůžete mít soukromý obchod. Ale když to na tržišti dělají všichni, prostě donutí stát to tolerovat,“ popisuje praktiky na trhu v dokumentu jedna z uprchlic, které se podařilo přes Čínu utéct do Jižní Koreje.

Jiří Masojidek

žurnalista

Převzato ze serveru Čtidoma.cz

NAŠE BEZPEČNOSTNÍ SITUACE SE MĚNÍ

Kreml vytáhl z pece své evropské želízko a začal jej zpracovávat k rozštěpení Evropy. Ruský tlak poznamená i kampaň před českými parlamentními volbami 2025, píše v komentáři Ivan Gabal.

Leccos nového se odvíjí po změně volební situace v USA. Energický nástup Kamaly Harrisové postavil kampaň Donalda Trumpa do defenzivy a začínají reagovat i výzkumy volebních preferencí. Oslabení Trumpových šancí snižuje i vyhlídky Kremlu na americké vypovězení pomoci Ukrajině a přímé dohody Trumpa s Putinem na ukončení války neutralizací Ukrajiny. Vítězství Kamaly Harrisové by zvýšilo podporu Ukrajiny a spolupráci s Evropou. Pro hospodářsky a vojensky stále více vyčerpaný Kreml by to znamenalo pokles nadějí na strategické rozdělení silného a bohatého Západu stojícího za Kyjevem.

Rozložení západního bloku je hlavním strategickým cílem Ruska. Jedině tím má Kreml šanci na důstojné ukončení agrese. Možné pukliny v jednotě Západu stále hledá, kde může.

Byla by nesmírná náhoda, kdyby rozhodnutí Maďarska poskytnout Bělorusům a Rusům vstup do schengenského prostoru s popsaným vývojem nesouviselo. Po sérii Orbánových iniciativ, od založení proruské frakce v Evropském parlamentu až po jeho singulární – evropskými politiky zcela odmítnutou – cestu do Moskvy a Pekingu přes Kyjev až k návštěvě Donalda Trumpa v jeho Mar-a-Lago. Teprve nyní se možná vyjevuje alternativní smysl jinak nepocho-pitelných Orbánových eskapád. Cestoval na Východ jako rezervista ruských snah o narušení společného postupu Západu? Byla to součást víceokrové strategie?

Kreml teprve nyní vytáhl z pece své evropské želízko a začal jej zpracovávat k rozštěpení Evropy. Evropa totiž bude muset Orbánův atak proti schengenskému systému řešit. Bude mít další vnitřní problém v době, kdy se po volbách teprve formuje nová Evropská komise. A Kreml už ví, že s ní nebude mít ustláno na růžích. V této Komisi zasedne nejen estonská premiérka na třetí nejvýznamnější židli vysoké představitelky pro zahraniční politiku, ale může se objevit i nová židle pro obrannou agendu. A nejspíše ji obsadí někdo ze střední nebo východní Evropy.

ÚTOK NA EVROPSKÝ PILÍŘ ZÁPADU

Ruský strategický postup k rozdělení Evropy má čitelné komponenty. První je stržení několika členských zemí na stranu odmítání války a k blokování společného postupu Evropy. Dnes jde zcela nepokrytě

Ruský strategický postup k rozdělení Evropy má čitelné komponenty. První je stržení několika členských zemí na stranu odmítání války a k blokování společného postupu Evropy. Dnes jde zcela nepokrytě o politiku Budapešti a v pozadí se potácející Bratislavy.

o politiku Budapešti a v pozadí se potácející Bratislavy. Advokáti míru mají za úkol obstruovat hlasování o pomoci Ukrajině s cílem zbrzdit postup celé EU.

Druhou strategií je podpora proruských politických formací v dalších zemích. Příkladem je z ruského financování usvědčená německá AfD, silně podezřelí jsou rakouští Svobodní nebo česká SPD. K dispozici je i několik dobrovolných užitečných idiotů, navázaných buď na Orbána jako české ANO, nebo AfD. Tyto „mírové“ formace dokonce založily v Evropském parlamentu dvě frakce. Evropské demokratické strany musely postavit obranný sanitární kordon a zbavit vlivu nemalý počet zvolených evropských poslanců.

Třetí strategií je dezinformační tlak oslabující podporu Ukrajiny u veřejnosti a voličů v těch evropských zemích, kde se projevuje rostoucí únava z války a rozšiřují se hysterické fámy o nákladech finanční podpory Ukrajinců na úkor vlastních sociálních výdajů, například důchodů. Zde jsme jasně v terčové zóně my, Slovensko, ale i Rakousko, Itálie a další země.

Výzkumy únavu veřejnosti indikují již nějakou dobu. A prohlubují se rozdíly v pohledu na celkové výdaje na podporu Ukrajinců a Ukrajiny. To samozřejmě otevírá prostor dezinformačním operacím a populistické kapitalizaci těchto postojů politickými stranami. V našem případě tento obrat začal již před evropskými volbami. Pustili se do něj nejen političtí podnikatelé z SPD, ale nově a nečekaně celé ANO 2011. Andrej Babiš osobně zahájil diskreditaci české muniční iniciativy bez ohledu na možné destruktivní důsledky a s tím související aktivity Ruska. Nečekaně se připojil i původem protikorupční policista Šlachta, který vplul do spolupráce se stále více prokremelským Václavem Klausem na proruském křídle domácí politiky. S podporou proruského Orbána a Roberta Fica se vytasil i svým přeběhnutím od Putina k Zelenskému zcela kompromitovaný Miloš Zeman.

V naznačené konstelaci a rozvržení sil půjdeme do parlamentních voleb 2025.

Otázka války a míru patrně bude jedním z hlavních témat, stejně jako náklady na podporu Ukrajiny a jejich souvislost s restrikcí důchodových a sociálních výdajů. Je, nebo není v tom ruská strategie prosazující se i u nás? Do jisté míry ano. Primární je domácí populistické podhoubí, které se ničeho neštítí ani v době války a kterému zatím neoponuje dostatečná prozápadní a proevropská ofenzivní politika ze Strakovky nebo z Hradu.

JAKÁ JE OBRANA?

Je třeba si logiku obrany explicitně formulovat: Na jedné straně potřebujeme udržet integritu Západu, na druhé naši vlastní západní identitu doma. A musíme to dělat zároveň.

Otázka integrity Západu je především otázkou akceschopnosti Evropy, nejen její odolnosti a spoléhání na Ameriku. Bez ohledu na výsledek zámořských voleb potřebujeme posilovat akceschopnost EU. A sanitární kordon proti otevřeně s Ruskem kolaborujícím nestačí. Vedle již zmíněného posílení vlivu východních a baltických zemí – a nově formované obranné agendy – je čas omezit šanci selhávajících na blokování EU a zesílit unijní schopnost rozhodovat.

Ano, zvažme zrušení práva veta v obranných a bezpečnostních agendách i v otázkách pomoci Ukrajině. Nepotřebujeme zbavit Budapešť nebo Bratislavu hlasovacího práva. Potřebujeme rozhodovat proporcčně většinově. A je důležité si uvědomit, že pokud v USA nepřeváží proruská administrativa, může se válka protahovat několik dalších let až do úplné devastace Ruska.

Podpora naší domácí západní integrity je složitější. A mimochodem, i možnost našeho volebního selhání podporuje zrušení veta na unijní úrovni. Doma je k diskusi, zda se proplížíme k volbám uhýbáním před vážnými agendami, například špatným jednacím řádem Parlamentu, neřešeným rozbujením veřejné správy a samospráv nebo vnitřní nesourodost

Viktor Orbán a Vladimir Putin přicházejí na tiskovou konferenci po jednání v Kremlu v červenci 2024, foto: Profimedia.cz

demokratických stran v posilování silné evropské integrace a naší pozice, například v pohledu na eurozónu. Ale i malichernou opozicí vůči klimatickým a modernizačním technologickým agendám, kde jasně a kvantifikovatelně zaostáváme.

Máme značné rezervy v řešení finančního deficitu, v digitalizaci státu – je demotivující vidět škodolibost nad agendami digitalizace stavebního řízení nebo přihlášek na střední školy. Infekční se stal návyk vznášet požadavky na rozpočet bez starosti o zdroje příjmů. Chronická je neochota odborových a profesních organizací přijmout realitu probíhající války, ale i netransparentní postup vlády ve formování rozpočtu a rozhodování zásadních otázek. Rozběhla se degradace nezávislosti a kritičnosti veřejnoprávních médií.

Česká domácí politika vykazuje rysy zpoždění, jakkoli nesporně jsme stabilní a předvídatelní, například ve srovnání se Slovenskem nebo Maďarskem. Volební mobilizace chybami koalice utrmáceného prozápadního elektorátu bude vyžadovat daleko robustnější vizi a perspektivu jako protiváhu opozičního nadávání bez ohledu

na pravdivost nebo důvodnost těchto postojů. Tak jak jsme dokázali převzít odpovědnost za západní podporu Ukrajiny na samém počátku ruské agrese, jak jsme dokázali probudit a sjednotit EU, bude potřeba přinést jasnou vizi aktivní západní evropské demokracie pro příští volební období v Česku. Zatím ji nemáme, proto jsme vůči obnovenému ruskému strategickému tlaku v citelné defenzivě, která začíná budit obavy.

Ivan Gabal

sociolog, analytik
Převzato ze Seznam Zprávy

ZMĚNA HESLA

Zadejte nové heslo:

zeli

Heslo musí obsahovat více než 8 znaků

kyselý zeli

Heslo musí obsahovat alespoň jedno číslo

3 kyselý zeli

Heslo nesmí obsahovat diakritiku

3 kyselý zeli

Heslo nesmí obsahovat mezery

3blbykyselýzeli

Heslo musí obsahovat alespoň jedno velké písmeno

3BLBYkyselýzeli

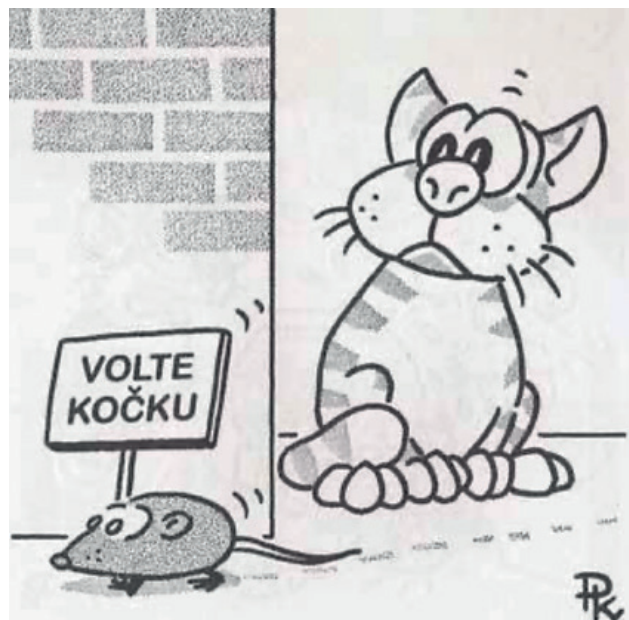
Heslo nesmí obsahovat více velkých písmen jdoucích po sobě

3BlbyKyselýZeli,DejMiTenBlbejPristup

Heslo nesmí obsahovat interpunkci

TakTedSemSeAleUzFaktNasral3BlbyKyselýZeliDejMiTenBlbejPristup

Omlouváme se, ale toto heslo už někdo používá. Vymyslete jiné!

My se nechceme připravovat na důchod,
my chceme být mladí!!!

Kateřino, přemýšlím, že bych k těm volbám letos přeci jenom šel...

„Už jsem řek! Neprodám! Vy potom moc čtete,
moc víte a moc do všeho kecáte!“

O ČLOVĚKU, JÍDLE A RADOSTI ZE ŽIVOTA

Když se zeptáte milovníků jídla, kam v Praze vyrazit na večeři, mezi jejich tipy se sto procentně objeví vinohradské El Camino. Restaurátér David Böhm naučil Čechy milovat tapas a ti se k němu vracejí nejen za skvělým jídlem, ale hlavně za mimořádnou dávkou pohostinnosti, která si na nic nehraje. A to je tady to nejdůležitější.

Ve stínu nezvykle velkých listů mouchovníku, které vás chrání před ostrým sluncem, rázem zapomenete, že sedíte ve vnitrobloku vinohradských činžáků, jen pár minut chůzí od náměstí Jiřího z Poděbrad. V truhlících se střídá rozmarýn s tymiánem, bobkovým listem a levandulí, roste tu vinná réva a támhle na větvi pomalinku zrají první fíky.

David Böhm je gurmán, majitel restaurace, ale také člověk, který se s vámi chce podělit o všechno to, co se za posledních dvacet let dozvěděl o svém milovaném Španělsku. Touží vás nadchnout a nechat prozkoumávat dokonale připravené tapas i hledat chutě v kulturních souvislostech a historii, jež se ruku v ruce propisují do každého jeho talíře.

Je to alchymie, kterou si zamilujete, protože tady spolu všechno ladí. Když si k tomu připočtete nehranou pohostinnost majitele a profesionalitu obsluhy, která vám dokáže bez mrknutí oka doporučit přesně to, na co máte chuť, aniž byste o tom v tu chvíli sami věděli, vyjde vám z toho El Camino Tapas, v překladu Cesta, ale především jeden z nejoblíbenějších podniků v Praze.

Lístkem se chcete projít odshora až dolů. Studené i teplé tapas připravené ke sdílení doplňují španělská vína, a i když sem chodíte pravidelně a myslíte si, že už

Restaurátér David Böhm, foto Hana Kožušníková

vás ničím nepřekvapí, vždycky objevíte něco nového, něco, co vás nadchne. Menu kompletně mění třikrát do roka, kombinací, které před vámi mohou přistát, je ale nepočítaně.

Tenhle příběh ale zdaleka není jen o jídle. Je o cestě životem jednoho obyčejného kluka, který se neustále a s nadšením propadá hlouběji a hlouběji do své vášně a užívá si chvíle, kdy se může učit něčemu novému. Být učeň je pro něj hnacím motorem. „Ten název El Camino byl vlastně vybraný špičkově. Přesně popisuje zrod téhle restaurace a popisuje i moji cestu. Pořád někam jdeme. To je taková stará lidská pravda,“ přemítá Böhm.

DEGUSTACE ŠPANĚLSKOU KULTUROU

Jeho cesta začala, už když byl dítě. V Mariánských Lázních. Jeho dědeček byl vyhlášený barman v nádherném hotelu Esplanade a často mu vyprávěl o oceánských lodích, kde pracovali jeho kamarádi. Maminka studovala hotelovku, stejně jako tatínek, který se později stal ředitelem a pak i majitelem jednoho hotelu. On s bratrem se také vydali na střední hotelovou školu, obor kuchař číšníků.

Po rychlém prozření na tehdejší lázeňské gastroscéně šel do světa. Konkrétní místa v tomhle vyprávění nejsou to nejdůležitější. Mnohem zajímavější je, jaké lidi cestou potkal a kam ho nasměrovali. Osudným se mu stalo setkání v jedné restauraci v Anglii se španělským kolegou. Pocházel ze

severu země a poprosil Böhma o kuchařskou výpomoc na lokální slavnosti tří sousedních vesnic, kde běžně vaří sedmdesát dobrovolníků a všichni se u toho veselí.

„Bylo to nedaleko Salamanky směrem k portugalským hranicím. Když jsem tam přijel, všechno mě fascinovalo. Je to oblast, kde se vždycky hodně pracovalo, není tu turismus, je to tvrdý kraj. Lidi jsou tu ale stejně opravdoví a otevření jako v celém Španělsku, jen možná nejsou tak expresivní. A když jsem viděl, jak jednoduše vaří, s jakým respektem a úctou přistupují k surovinám, jak nad tím přemýšlejí a že chtějí jídlo sdílet se svými blízkými, byl jsem fascinován,“ říká. „A dodnes jsem! Je to země, kterou mám nejraději na světě.“

Přesunul se tam natrvalo, dalších šest let strávil v podnicích po celém Španělsku a poznával jeho kulturu a historii, než si řekl, že je čas vrátit se domů a vzít si kousek téhle země s sebou. „Můj otec byl ohromně inovativní a moderně smýšlející. Už v osmdesátých letech ho s pár dalšími hoteliéry poslali v rámci programu vzájemné pomoci do bývalé Jugoslávie, aby tam pomohl rozjet několik hotelů. Nakonec tam strávil tři roky a my za ním párkrát jeli. Takže jsem ho od útlého dětství viděl dělat nové a zajímavé věci, byl hodně pozitivní, a stejně nadšený jsem byl tehdy i já z představy přinést do Česka španělskou restauraci! Říkal jsem si, že to bude krásná a že o to budu v Mariánských Lázních lidi stát...“ upřímně se rozesměje.

VINOHRADSKÉ EL CAMINO

Tak si v roce 2008 otevřel Medité, jenže lidi o to zase tolik nestáli. Brzy si ho ale našli gurmáni z celé republiky, především z Prahy. „Vydržel jsem tam deset let a pak jsem si řekl, že už tam být nechci. Že se chci přesunout do metropole,“ vzpomíná na jedno z nejtěžších období svého života. V té době se mu narodil syn Matyáš, jeho žena se s ním přesunula do Prahy, kde začali stavět dům, a on ještě nějakou dobu pendloval mezi Mariánskými Lázněmi a Prahou. El Camino na Vinohradech otevřelo čtyři měsíce před covidem.

Je to alchymie, kterou si zamilujete, protože tady spolu všechno ladi. Když si k tomu připočtete nehranou pohostinnost majitele a profesionalitu obsluhy, která vám dokáže bez mrknutí oka doporučit přesně to, na co máte chuť, aniž byste o tom v tu chvíli sami věděli, vyjde vám z toho El Camino Tapas, v překladu Cesta.

Byli to štangasti, kteří Böhma a jeho tým ve složitých časech podrželi – nechali si od nich vařit soukromé večeře u sebe doma – a po covidu zase dál chodili za nimi na Vinohrady. „My jsme restaurace, která je založena naprosto jednoznačně na klientele, která se vrací. Ty vztahy jsou hlubšího rázu, jsou to hodně zajímaví lidé a jsou až dětsky zvědaví a nám záleží na tom, aby byli spokojení a abychom je dokázali překvapovat a nedělali přitom jen takový ten wow efekt.“

Koncept El Camina je postavený na emoční radosti, kterou on sám při první návštěvě Španělska pociťoval. Odráží jeho osobní cestu, která nezačala s otevřením dveří restaurace před šesti lety, ale mnohem dřív, s příjezdem do Španělska v roce 2002, kdy okamžitě přemítal nad tím, jakým způsobem by ho mohl přivést domů. Věděl, že to nemá být jen o receptech, toužil českému zákazníkovi přinést celou kulturu, a tak se jeho hosté u servírování dozvídají, z jakého regionu a období ten který pokrm pochází nebo jak se v průběhu času proměňoval.

ZÁKLADEM VŠEHO JE ČLOVĚK

Tak jako David Böhme nedokáže žít bez gastronomie, neumí si představit být ani bez rodiny, se kterou se snaží trávit co nejvíce času. „Jsem rodinný typ, mám rád i svoje rodiče a chci být také s nimi,“ tvrdí. I proto si dobře uvědomuje, jak moc důležité je, aby se člověk o sebe naučil starat. Aby mohl dobře a ještě dlouho fungovat. „Ta milionkrát slyšená věta v letadle: V případě nebezpečí nasadte masku nejdřív sobě a potom tomu vedle vás. To je, myslím, perfektně vystihující. Lidi často nejdřív zachraňují druhé a najednou je konec,“ podotkne s tím, že našťástí v dnešní době existuje oceán možností, které člověku mohou pomoci. Od terapií a meditačních cvičení až po koučink. „Mně osobně nesmírně pomohlo vše dohromady. Meditaci našťástí vyučuje moje manželka Tereza, takže jsem to do kurzu neměl daleko. Můžeme se obracet na druhé lidi, kteří nás mohou provázet v oblastech, kde sami nejsme experty. Já to mám rád, myslím, že taková věc nám může ohromně zlepšit život.“

Motivují ho ale také příběhy ostatních. Miluje totiž lidi, pozoruje je a naslouchá tomu, co říkají. „Lidstvo je fascinující, a když posloucháte, můžete najednou vnímat nejrůznější světy druhých,“ promlouvá.

S oblibou také říká, že lidský zdroj je to nejcennější, co v El Caminu má. Je to prý sice dlouhodobý proces, který vyžaduje řadu školení, záleží ale hodně na energii, která z člověka vychází. I podle toho si vybírá svůj tým, kterému se pak věnuje, posílá ho na nejrůznější stáže, podporuje v kreativité a nechává prostor zapojit se svými nápady do vytváření menu.

„Máme špičkový personál, jsem na ně hrdý a na tom si hodně zakládáme. Myslím si, že jen těžko uvaříte dobré jídlo se špatnou náladou!“ zvažní. „Modely, kdy dřív šéfové dělali z lidí kůži, to už dnes vůbec nemůžete a ani nechcete. My chceme, aby nám tu nevyhořeli, aby byli spokojení. Najdeme si je, když zdaleka nejsou dokonalí, vychováváme si je a občas se pak ale stane, že někoho z nich přeplatí konkurence...“ přemítá a prý by byl rád, aby si personál uměly vychovat i ostatní podniky.

Sám jde svým kolegům příkladem. Nezastavuje, chce se učit, dodnes vaří, jezdí na stáže do španělských podniků i čtyřikrát do roka a hledá neustále nové postupy a recepty, které pak přenáší do El Camina. Baví ho poznávat hlouběji národ, který si zamiloval. „V životě můžete vymyslet 40 různých omáček, ale když se vydáte na cestu vymyslet tu 41., tak najednou všechno, co jste uměl doteď, neplatí. Začínáte znovu,“ popisuje kreativní proces, který prověří chuť riskovat.

Je to velké téma, které nemá hranice. Jak ale zdůrazňuje, i když španělskou kuchyni vaří dvacet let, nikdy v restauraci nepředstírali, že jsou Španělé. „Děláme věci, které jsou s velikým respektem k tradici krásnou a inovativní nadstavbou.“

Tímhle nekončícím španělským příběhem, který ho chvílemi až dojírá, se obzvláště rád propadá hlouběji k poznání. „Já jsem si kdysi myslel, že jednou dojdu na téhle svojí cestě až na konec. Až později jsem si ale uvědomil, že čím dál člověk jde, tím delší cesta je! Tohle všechno kolem nás vyrostlo v jedné životní etapě kluka, který si ji úplně zamiloval a snaží se pozitivně inspirovat ostatní. Evangelizovat bez evangelia. Španělským jídlem a kulturou!“

Sám jde svým kolegům příkladem. Nezastavuje, chce se učit, dodnes vaří, jezdí na stáže do španělských podniků i čtyřikrát do roka a hledá neustále nové postupy a recepty, které pak přenáší do El Camina.

Gabriela Marešová
Převzato z portálu ProČne

„KRÁLOVSTVÍ LŽI NENÍ
TAM, KDE SE LŽE, NÝBRŽ
KDE SE LEŽ PŘIJÍMÁ.“

KAREL ČAPEK

„S ÚSILÍM, JAKÝM
ZAKRÝVÁME SVOJE
NEDOSTATKY, BYCHOM
SE JICH MOHLI ZBAVIT.“

MICHELANGELO BUONARROTI

„KAPITALISMU JE VLASTNÍ JEDNA VADA:
NEROVNOMĚRNÉ ROZDĚLENÍ BOHATSTVÍ.
SOCIALISMU JE VLASTNÍ NAPROTI TOMU JEDNA
CTNOST: ROVNOMĚRNÉ ROZDĚLENÍ BÍDY.“

WINSTON CHURCHILL

„POKORA JE SKROMNOST
DUŠE, LÉK PROTI PÝŠE.“

VOLTAIRE

„ZHRUBA JEDNOU ZA 10 LET POKRYJÍ EKONOMICKOU
OBLOHU ČERNÁ MRAČNA, ZE KTERÝCH VŠAK BRZY
ZAČNE PRŠET ZLATO. A PAK JE DOBRÉ BÝT VENKU
A MÍT PŘIPRAVENÉ NECKY, NIKOLIV ČAJOVÉ LŽIČKY ...“

WARREN BUFFET VE VÝROČNÍM DOPISE AKCIONÁŘŮM BERKSHIRE HATHAWAY

LI PO

TŘI KUMPÁNI

*Jasmínu loubí. Sedím u vína,
zve dobré druhy dobrá hodina —
a já jsem sám. Vtom náhle nad strání
kulatý měsíc se mi uklání,
já jemu. Se mnou v modrý nebes klín
můj kývá stín.
Společnost poklonami nešetří —
tak byl jsem sám, a teď jsme tři.*

*Chce měsíc pít. Jak mám ti podat číš?!
Stín zdvihná pohár. Copak nevidíš,
že dneska za vás za oba
pít musí moje hříšná nádoba?*

*Co je to ale, chlapci rozmilí?
Já piju — vy jste z toho opilí!
Měsíc se motá, žvatlá ke stínu,
ten se snítkou zas tančí jasmínu,
jen já tu sedím klidně při víně,
jim připíjím a dobré hodině.*

*Tož loutnu sem — a píseň se mnou noťte,
pak na kutě mě, chlapci, doprovodte,
vždyť do jedné se vejdu postele
kumpáni světlé noci veselé.*

*A zejtra navečer, až první hvězdy vzplanou,
u vína v loubí, chlapci, na shledanou!*

FRANÇOIS VILLON

*Znám sny, co dělají noci kratší
Znám lidi bludem zmámené,
Znám ty, co na ně vždycky stačí,
Znám cokoli, jen sebe ne.*

*Znám svět, ač bych ho neznal radši,
Znám věci stejné, neměnné,
Znám smrt, co nás ke zdi tlačí,
Znám cokoli, jen sebe ne.*

LABORATOŘE V ALCALÁ DE GUADAÍRA

KRÁSA NENÍ MRTVÁ

JÍT O KROK DÁL, NEBÁT SE ZPOCHYBNIT ZAŽITÉ, PŘEKROČIT PRÁH PRŮMĚRU. TO V PRAXI DOKAZUJE NEPŘEHLÉDNUTELNÁ SUPERSTRUKTURA STAVBY V ALCALÁ DE GUADAÍRA. VZNIKALA NETRADIČNĚ, Z JÁDRA, KTERÉ NESE PUNC UDRŽITELNOSTI, POKROKU, HYPERMODERNÍCH TECHNOLOGIÍ. VŠE V OPLÁŠTĚNÍ FASÁDY, KTERÁ NABÍZÍ MNOHEM VÍC NEŽ JEN FUNKČNÍ DESIGN.

Architektů, kteří se hlásí ke křížení postindustriální estetiky, by se jistě našlo víc. Ale ne každý se při tom může opřít o úspěšnou realizaci se zastavěnou plochou 2000 metrů čtverečních jako Jose Luis Esteban Penelas. S tím, že jeho projekt toho přináší mnohem víc, než se asi očekávalo.

Místo realizace je důležité, ale tentokrát jen svou nedůležitostí. Španělské Alcalá

de Guadaíra totiž není středem žádného vesmíru. Leží kousek od Sevilly, do Cádiz a k moři má pořad ještě daleko. Čtyřicetitisícové sídlo je momentálně proslulé jen tím, že je obklopené průmyslovou zástavbou. Fabrikami, továrnami a dílnami. Mimo své jádro z historie cenného neuchovává nic.

Právě takové neadresné pojetí okolní zástavby, diktované v rovinatém teré-

nu přebujelými krabicemi hal, bylo pro architekta s touhou probudit postindustriální estetiku podnětné. Tady se mohl bez obav realizovat. Víc než volně, protože zadání bylo záměrně nekonkrétní. Cílem bylo vyhotovení plánů mikrobiologické a chemické analytické laboratoře. Čtyřpodlažního komplexu pro desítky zaměstnanců s potřebným zázemím.

Vědecké centrum s laboratořemi mohlo být hotové, jednoduchá kostka by se mezi dalšími podobnými v Alcalá de Guadaira skryla. To ale architekt nechtěl, respektive nechtěl toho dosáhnout takhle.

MIMO BĚŽNÉ VZORCE

Chtěl přijít s návrhem, v němž by se poji-la ona očekávatelná vysoká funkční účinnost s hypermoderním obrazem stavby, který by byl schopen vyvolávat emoce. Objektem, jehož přínos by byl patrný i navenek a probouzel svým neotřelým podáním ideu postindustriální estetiky. V hrubém průměru nezajímavých průmyslových staveb měla být jím navržená stavba jakýmsi reaktivátorem, který by probudil ze spánku onu okolní ospalou průmyslovou krajinu a dodal krásu tam, kde je to nečekané. Jeho projekt se rodil ze skic, na které si črtal inspirativní odlišnosti. Fascinovala ho například technologie vysokorychlostních vlaků a trojúhelníková geometrie.

STRUKTURA KOŠATÉHO STROMU

Objekt laboratoří v Alcalá de Guadaira vznikl z kořene větvících se betonových schodišť uvnitř vlastní budovy. Z ploch podlaží, rozvíjejících se mezi patry, tvořil stavbu. Vytyčil masivní nosných struktur uvnitř, z oceli a betonu vymaloval stabilní kostru interiéru, kterou pak zahalil do pláště perforované fasády.

Autorství nápadu mu přináležejí, ale rozvržení ponechal na umělé inteligenci a parametricko-výpočetních technologiích. To ony, na základě požadavků na přirozené osvětlení jednotlivých provozů v interiéru a datech o slunečním osvětlení, orientaci a putování slunečního kotouče po obloze v průběhu roku, promítly do plánu dispozice prostupů ve fasádě. Budova se tak chrání před sluncem a současně jej propouští tam, kde je to žádané.

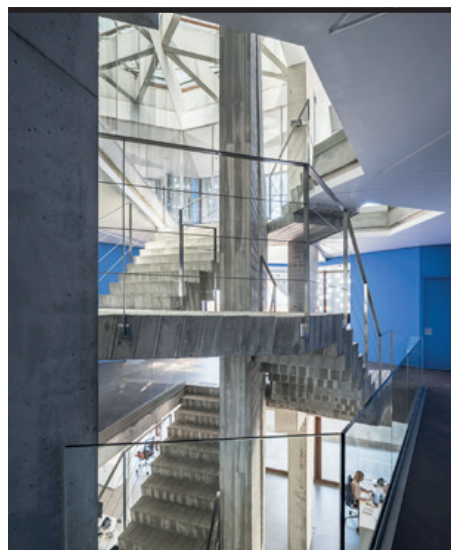
INDUKOVANÝ CHAOS MÁ SMYSL

Interiér sám je prostorově poněkud složitý. Vytvořen je v překrývajících se vrstvách, což vede z hlediska popisu k velké diverzitě uspořádání. Formálně tu napočítáme čtyři podlaží, z nichž jedno je snížené a částečně zasahuje do suterénu. Po praktické stránce se počtu podlaží nedopočítáme kvůli přesahům vybíhajícím z mezaninových struktur rozvedených do podlaží a odbočení jednotlivých provozních úseků laboratoří. Tento indukovaný chaos je ale z hlediska funkčnosti provozu zásadní, přibližuje jednotlivé procesní úseky, zkracuje vzdálenosti a usnadňuje vizuální komunikaci mezi nimi. Vědec má možnost ze své pozice vidět, jak mu laboranti připravují vzorek. A oni zase mohou sledovat, jak jej techničtí pracovníci vyjmuli z chladičového boxu.

Architekt Jose Luis Esteban Penelas nepopírá nesporné klady moderního designu, ale upozorňuje na faktický nedostatek jejich krásy. Svým projektem mikrobiologických laboratoří v Alcalá de Guadaira ukázal, že existuje i cosi jako postindustriální estetika, která nemusí stírat výhody moderního designu, ale může k novodobým výtvarům přidat i cosi navíc. Ať už ale navrhujete sloupky a patníky u silnice anebo projekt za miliardu eur, vždy se vyplatí nespokojit se s jistotou průměru...

Imagen Subliminal
(Miguel de Guzmán + Rocío Romero)

TXT Radomír Dohnal,
převzato z magazínu Estate

PŮJČENÍ VOZÍKU ZDARMA

(při nákupu u nás)

ČLEN SKUPINY

BigMat
EVROPSKÁ SÍŤ STAVEBNIN

STAVEBNINY

WWW.ROKAL.CZ

REDAKCE

**KAŽDÝ PROROK BYL ŽIV
Z TOHO, CO MU KDO DAL
ZA JEHO SLOVA**

Náš ProRock je živ podobným způsobem, proto
ceníte-li si jeho slov, prosím, pošlete své
almužny na účet: **107 768 00 60 227/0100**

ZATÍM SE VYBRALO... **47.872 Kč.**
Jeden výtisk přijde na 30 Kč.

CHCETE BÝT VIDĚT?

Inzerujte v Magazínu ProRock!

12000
náklad
17 000 výtisků

zdarma distribuce
v regionu Praha-západ

VŽDY
AKTUÁLNÍ
TÉMA

Magazín ProRock je zdarma distribuován
v regionu Praha-západ přímo do domácností
v nákladu 12 000 výtisků. Více informací žádejte
na e-mailu redakce@magazinprorock.cz
nebo na telefonním čísle: **604 203 492.**

Magazín Prorock 12

IV. ročník - vydává Magazín Prorock s.r.o.
www.magazinprorock.cz

Redakce:

šéfredaktor: Michael Pánek
redakce@magazinprorock.cz

Inzerce: 604 203 492

redakce@magazinprorock.cz

Grafický design: studio Heyduk, Musil & Strnad
www.hmsdesign.cz

Vydavatelem Magazínu Prorock

je Magazín Prorock s.r.o. se sídlem Tábořská 2025,
252 28 Černošice, Česká republika,
IČ: 03211304, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném
Městským soudem v Praze pod spisovou značkou
C228003. Evidenční číslo: MK ČR E 22482,
náklad 12 000 výtisků.

ROCK CAFÉ

založeno 1990 P R A H A since 1990

Vaše třetí ucho

Rock Café
Národní 20, 110 00 Praha 1